

Proč s skladišči za klavno živino, ki so pravcata gnezda za živinske kužne bolezni in v katerih prej zdrava in rejena klavna živina le shajša je in dobi razne bolezni.

Razbremenitev Avstrije in močnejša pritegnitev Ogrske je tedaj zapoved samoohranitve. Kako nazaduje stevilo živine, naj svedoči občina Zibika v celjskem glavarstvu. Stevilo živine je nazadovalo od 1200 glav l. 1914 na 215 glav dne 1. dec. 1917! Če bo šlo tako dalje, tedaj je v doglednem času naša živinoreja uničena.

Mo torej vprašamo:

1. Ali so Njih ekscelenci znane te razmere?
2. Kaj namerava vlada ukreniti v varstvo spodnještajerske živinoreje in poljedelstva?

Dunaj, dne 20. februarja 1918.

Sajenje tobaka na Štajerskem.

Tobačna režija je vendar enkrat ugodila vsestranskim željam štajerskih kmetov, da se poskusi z nasadi tobaka. V zadnji seji dežel. odbora se je razpravljalo o tem vprašanju, ker je tobačna režija izročila predpriprave dežel. nemu odboru. Kulturni poročevalec Franc grof Attems je obširno poročal o tozadevnih načrtih in priporočal za nasade le pokrajine vzhodno od črte Wildon — Pragersko. Nemški mestni zastopniki so se izrekli odločno proti, češ, da se naj raje bavi kmetijstvo s setvijo žita in pridelkov, ki so potrebni za prehrano; slov. odbornik dr. Verstovšek je odločno ugovarjal tem predlogom, ker bi se na ta način deželi odtegnila nova panoga, za katero so se že toliko potegovali razni zastopniki kmetijstva. Poskusi bodo pokazali, če se tobak obnese in če tudi donaja več dobička kakor drugi nasadi. Zlasti se je pa zavzel dr. Verstovšek za slovenski del dežele. Zopet so se našli strokovnjaki, ki so trdili, da na Sp. Štajerskem podnebje ni ugodno. Odbornik dr. Verstovšek je to trditev zavračal, češ da bodo še le poskusi dognali, kolikor je na tem resnice. Stal je predlog, da se tudi vzame v poštev celjsko okrožje in ozemlje ob Sotli in Savi. Njegovi predlogi so se sprejeli.

Opozarjamo že sedaj posestnike, da bo razpis in pojasnilo v „Gospodarskem Glasniku“ (glasilo c. k. kmetijske družbe) od 15. t. m.

Gospodarji, ki bodo hoteli poskušati z nasadi, bodo morali prijaviti, da so pripravljeni skleniti pogodbo. Seme se bo dalo brezplačno. Približno se dobi na ha ($1\frac{3}{4}$ orala) 10 mer-skih stotov tobaka, katerega plača tobačna režija stot po 159 K, če je dobre kakovosti. Leta 1918 se bo nasadilo na Štajerskem za poskušnjo samo 20 ha zemlje s tobakom. Opozarjamo posestnike na razglas v „Gosp. Glasniku“, katerega dobivajo udje kmetij-ke družbe brezplačno.

Razne politične vesti.

V državni zbornici se je v torkovi (12. marca) seji vršila razprava o zakonski predlogi, ki določa, da je država dolžna dati odškodnino za protizakonita kršenja tekom te vojske, nadalje o zakonski predlogi, da je država dolžna dati odškodnino osebam, ki so bile neopravičeno težko ranjene ali usmrčene ali zaprte in končno zakonsko predlogo o proglašanju koga za mrtvega. K prvi točki je med drugimi govoril tudi dr. Benkovič, ki je zahteval, da se podaljša za dvojno časovno dobo rok, v katerem sme prizadeta oseba zahtevati odškodnino ter da se tudi dovoli poškodnina s ovcem oseb, ki so bile med to vojno v Bosni in Hercegovini nezakonito usmrčene, oškodovane ali pa zaprte zbornica je sprejela zakonsko predlogo in tudi resolucije, katere je stavil poslanec dr. Benkovič. Tudi drugo točko dnevnega reda glede odškodnine oseb, ki so bile protizakonito zaprte, je zbornica sprejela. V isti seji so naši po-

slanci stavili več predlogov, interpelacij in vprašanj. Poslanec dr. Korošec je stavil interpelacijo glede postopanja tujskega mestnega urada proti tujski Narodni čitalnici, nadalje celo vrsto predlogov glede nakazila živin in premoga konfisciranim na kranjskem, glede slučaja grdega ravnanja z vojakmi glede nekega slučaja pristranskega poizvedovanja velikovskega okrajnega glavarstva, glede slučaja, da mariborsko državno pravdnistvo ni hotelo zasledovati ovaduba, ki je obrekoval nekega Slovenca in še več drugih.

Nemško gospodarstvo v Gradcu je tako „vzorno“, da izkazuje mestni proračun tega „najbolj nemškega mesta“ za leto 1918 do 5 milijonov K primanjkljaja, kljub temu, da se mnoge graške šole in drugi zavodi vzdržujejo z deželnim davčnim denarjem. V tem je vključenih na stotisoče kron, ki jih plačujejo slovenskoštajerski davkoplačevalci. Čemu bi se naj slovensko ljudstvo naprej delalo Nemcem roboto! Proč od Nemcev! Za Jugoslovane Jugostavijo, v kateri bo prišel Slovenec in kmet do veljave in besede!

Ogrski Slovaki so poslali cesarju Karlu odprto pismo, v katerem ga prosijo, naj jim da zaželjeno svobodo in naj jih reši izpod tujega (madžarskega) jarma. Slovaki prosijo vladarja, naj povzroči, da dobi cesarju zvest slovaški narod narodno enakopravnost, kakor jo imajo Madžari in Nemci. Pismo končuje z besedami, obrnjenimi proti Madžarom: „Kar nočete, da bi vam drugi storili, tudi vi njim ne storite!“

Vprašanje samostojne ogrske armade je zopet stopilo v ospredje. Avstrijski ministrski predsednik Seidler je izjavil, da Ogrji ne morejo sami določiti ali izvesti samostojne ogrske armade, ampak da morajo po določitih nagodbah med Avstrijo in Ogrsko v to dobiti poprej dovoljenja avstrijskega državnega zbora. Ogrski ministrski predsednik Wexerle pa proti temu ugotavlja, da usta novitev samostojne ogrske države Avstrije nič ne briga in da ima o tem določevati edino ogrski narod sporazumno s svojim kraljem. Madžari torej uporabljajo duzilcem za to da se čisto osamosvojijo. In Nemci so tako nespametni da proglašajo duzilcem kot potrebo za našo monarhijo.

Profesor iz Nemčije Henrik Friedjung objavlja v listu „Vossische Zeitung“ članek, v katerem pravi, da je avstrijski katoliški misleči profesor dr. Lamaš, Nemeč po rodu, pisal cesarju Karlu obširno pismo, v katerem prosi cesarja, naj skuša Avstrijo odtrgati od zveze z Nemčijo, ki je kriva, da se ne bomo kmalu prišli do mira. Naš zunanji minister grof Černin pa je baje cesarju izjavil, da odstopi če cesar odobri Lamašev načrt.

Angleški minister Cecil je izjavil dne 9. marca, da se vrši sedaj velika borba za svetovno gospodarstvo. Nemčija hoče zagospodariti nad celim svetom. Njej stojita predvsem nasproti Anglija in Japonska. Ker Nemčija ne more ugonobiti Francije, se je navalila na vzhod in hoče postati gospodarica Rusije. Njej se bo ustavljala Japonska s svojo vojno silo. Če bo Japonska premagala Nemčijo na vzhodu in bo rešila Rusijo nemške sile, ji bo hvalen ves svet — tako govori Anglež.

Tedenske novice.

Važno za vse naročnike! Nekateri naročniki lista za leto 1918 še niso plačali. Vsem takim bomo napravili pri oni prihodnjih številkih d. r. križ na ovitek, da jih opozorimo. Kdor bi dobil križ po krivici, naj takoj piše na upravnistvo našega lista, kdaj je plačal in koliko je plačal, da se ta pomota popravi. Omenimo, da so pri poštni hišnici uradnice več mesecev stavkale, tako, da so pčolnice do nas prišle navadno šele čez tri tedne. Marsikaj se je pri tem tudi založilo in mogoče tudi izginilo; zato pomote ne bodo izključene. Raditega prosimo že zdaj cenj. naročnike, da nas na pomoto takoj opozorijo in nam kratko pišejo, kdaj so plačali in koliko so poslali. Krivice nočemo nikomur delati. — Upravnistvo.

Cesarju se je rodil sin. V nedeljo, dne 10. t. m., ob 11. uri dopoldne, je cesarica Zita v Baden pri Dunaju porodila krepkega dečka. Sto in en strel je naznanjal v nedeljo in ponedeljek veselo novice po vsej državi. Cesarica-mati in mladi princ sta čvrsta in zdrava. Krst novorojenega nadvojvode je bil v torek, dne 12. marca, ob 3. uri popoldne v Baden. Pri krstu je dobil ime Karel Ludovik Marija Franc Jožef. Krstil ga je dunajski kardinal-nadškof dr. Piffi. Krstna botra sta mu bila bavarski kralj in kraljica. Nadomestovala sta ju avstrijski nadvojvoda Friderik in nadvojvodinja Izabela. Botrovo darilo je prinesel novorojenčku bavarski poslanik. — Novorojeni otrok je peti otrok cesarske dvojice. Prvorojenec in prestolonaslednik je nadvojvoda Franc Jožef Oton, rojen dne 20. novembra 1912, drugi otrok je princezinja Adelajda, rojena dne 3. januarja 1914; tej sledi nadvojvoda Robert, rojen dne 8. februarja 1915, in nadvojvoda Feliks Friderik Avgust, rojen dne 31. maja

1916. — Poroka cesarske dvojice se je vršila dne 21. oktobra 1911. Cesar Karel je rojen dne 17. avgusta 1887, cesarica Zita je rojena dne 9. maja 1892. Vlado je nastopil cesar Karel dne 22. novembra 1916. — Cesar Karel se je kot veren katoličan zahvalil Bogu za srečen porod s tem, da je v nedeljo, ponedeljek in torek prisostvoval zahvalnim službam božjim. Po vsej državi so se vršile slovesne sv. maše kol zahvala Bogu za srečen porod. Cesar bo te dni pomilostil večje število obsojencev, ki so se pregrešili zoper kazenske zakone. Jugoslovani kličejo: Bog živi cesarja Karla in cesarico Zito ter visokega novorojenčka!

Duhovniška vest. V četrtek, 7. marca je bil preč. g. Ivan Bohanec, dekan v Šmarju pri Jelšah, inštaliran v Mariboru za častnega kanonika.

Prošnja oo. frančiškanov v Brežicah. Kakor znano, je strahoviti potres dne 29. jan. 1917 frančiškanski samostan v Brežicah tako uničil, da se mora popolnoma podreti in na novo sezidati; cerkev, ki je posvečena sv. Antonu Padovanskemu, je pa zelo močno poškodovana. Polovico samostana se je že podrlo, da se novemu napravi prostor. Ker je delo radi pomanjkanja stanovanja nujno potrebno, a samostan nima nikakoršnega premoženja zato samostansko predstojništvo trka na usmiljena srca in prosi pomoči, da more priti do prepotrebne stavbe. Da bi se darovi lažje nabirali, je samostan dal napraviti podobice sv. Antona, ter prosi, naj bi se dotični, ki bi hoteli te podobice novi stavbi v prid razprodajati, pismeno pri podpisaneu oglasili in sporočili koliko podobice bi sprejeli. Da ne bo kdo mislil saj se je za Brežice povsodi pobiralo in dosti nabralo, naj bo povedano, da samostan po določitih meš. ne komisije ne dobi od tega denarja niti vinarja. Sv. Anton naj ves trud povrne! Brežice 28. febr. 1918. P. Ananija Vračko, gvardijan.

Petkrat odlikovan štajerski Slovenec. Nadporočnik Vladimir Vauhnik, sin nadučeteja g. M. Vauhnik pri Sv. Marku niže Ptuj, je dobil nedavno že peto odlikovanje, in sicer vojaški zaslužni križec III. reda z vojnimi okrasom in n. e. c. Dobil je to visoko odlikovanje za hrabrost pri gori Lungara na Laškem, katero je po hudih bojih s svojo stotnijo iztrgal Italijanom Vladimir Vauhnik je bil ob času bivanja cesarja Karla v Bolcanu pozvan k cesarju in mu je moral pripovedovati o svojem junaškem činu. Obenem z Vauhnikom je dobil isto odlikovanje tudi njegov prijatelj stotnik Lavrič pl. Zaplav. Odlikovanca sta zavedna Slovenca in služita pri Kranjskem polku.

Devetdesetletnica. V Varaždinskih toplih je obhajala pri svojem sinu direktorju Gabrieu gospa Amalija Kukovič dne 6. marca svoj devetdeseti rojstni dan. Gospa je čila in zdrava, bere in piše brez ocal. Ona je iz znamenite hiše Orožnove na Laškem. Vsi njeni znanci ji k tej redki slavnosti častitamo!

Slovesna izročitev izjav slovenskega ženstva za deklaracijo predsedniku Jugoslovanskega kluba se vrši, kakor se nam poroča iz Ljubljane, v nedeljo, 24. t. m. in sicer ob 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Union. Svečanosti bodo prisostvovali narodni voditelji Ljubljansko slovensko ženstvo pripravlja za to priliko sijajno narodno manifestacijo in računati je predvsem na mnogobrojno udeležbo poštrevovalnih nabiralk podpisov.

Nemcem dovoljujejo hujskati. Slovincem pa prepovedujejo društvene občne zборе. V nedeljo so privandranj tuji, lutrovci Švabi in odpadniki smeli v Št. Ilju zborovati celo pod milim nebom, dasiravno je bil shod naznanjen le kot navadno zborovanje. Nemci so smeli pod milim nebom in pod zaščito c. k. komisarja in ob navzočnosti žandarjev hujskati proti Slovincem, proti katoličanom in celo proti cesarski hiši, Slovenski Kmeti Zvezi pa je vlada sporazumno s celjskim magistratom prepovedala društven občni zbor v Celju.

Lutrovski Nemci odpovedujejo zvestobo cesarju. Na nedeljskem zborovanju v Št. Ilju je nek kričač zaklical: »Če bosta cesar in vlada še nadalje šla s Slovani in bosta ugodila zahtevam Jugoslovancov, pa nočemo mi (Nemci) s Habsburžani in z Avstrijo imeti nič več opraviti.« Ali ni to naravnost poziv k veleizdaji?

Z lažjo bi si še radi pomagali. Nasi narodni nasprotniki lažejo, da se hočemo Jugoslovani ločiti od Avstrije in od Habsburžanov ter da hočemo pod Srbe. To je čisto navadna podla laž, vrelna vsenemški lumpov. Mi se hočemo z ustanovitvijo Jugoslavije samo otresti neznoznega nemškega nad-